

ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ

25 отличителни черти на програмата
„Европа за гражданите“

Европа за
гражданите

Europe Direct е услуга, предназначена да ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

Единен безплатен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Някои мобилни оператори не разрешават достъп до номера, започващи с 00 800, или могат да таксуват тези обаждания.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

В края на изданието ще намерите библиографско каре.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2012 г.

ISBN 978-92-9201-298-4

doi:10.2797/94956

© Европейски съюз, 2012 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Нашата идентичност като европейски граждани се формира всеки ден. Европейският съюз и европейското гражданство не са абстрактна идея, а солидно постижение, родено от ангажираността на европейските граждани в обществения живот и от многобройни проекти, в които те са инвестирали своите емоции и интелектуалния си капацитет.

Само като работим заедно — гражданите от всяка държава членка и техните представители в европейските институции — можем да използваме оптимално потенциала, който обединена Европа предлага, и да посрещнем рамо до рамо предизвикателствата на днешния свят.

Ето защо трябва да работим усилено, за да докажем положителния принос, който Европейският съюз внася в живота на своите граждани, и този на благородните ценности, за които той ратува, като свобода на изразяване на мнение, зачитане на правата на човека, равенство, толерантност, правов ред, солидарност и борба срещу расизма и ксенофобията.

Европейският съюз е демократично начинание, развиващо се чрез участието на европейските граждани в политическия процес и възможностите, които той им предлага да упражняват правата си и да защитават своите ценности.

Като символ на стремежа на институциите на ЕС да изведат на преден план ролята на европейските граждани, 2013 ще бъде Европейската година на гражданите. Тя ще повиши осведомеността за това как гражданите на ЕС могат осезаемо да се възползват от правата на Европейския съюз, както и за политиките и програмите, които съществуват, за да помогнат на хората да ги упражняват. Европейската година на гражданите ще насърчи и увеличи гражданското и демократичното участие на гражданите на Европейския съюз, по-специално в граждански форуми за политиките на Съюза и в избори за Европейския парламент.

Ето защо имам удоволствието да ви представя някои от проектите, подпомагани по програмата „Европа за гражданите“, които реализират на практика европейската идея. От възникването на идеята за нея през 2007 г. „Европа за гражданите“ предложи безброй възможности за участие на европейските граждани в стотици проекти. До днес над 5 500 000 души са взели участие в проектите, финансирани по програмата.

„Европа за гражданите“ е открита за всички заинтересовани страни, като например неправителствени организации и органи на местната власт, насърчаващи европейското гражданство.

„Най-добрите практики“, представени в настоящата брошура, свидетелстват за част от работата, която е свършена досега. Те са белег на динамичното гражданско общество, което съществува в Европейския съюз, и на ангажираността на гражданите към европейската интеграция и клятвено обещание за бъдещето.

Вивиан Рединг
Заместник-председател на Европейската комисия
Комисар по въпросите на правосъдието,
основните права и гражданството

Публичните форуми и общите пространства, в които гражданите могат да дискутират и обсъждат, са били винаги съществени елементи на демократичното общество. Днес програмата „Европа за гражданите“ служи за създаването на съвременна европейска агора. Стартирала през 2007 г., програмата подпомага инициативи, които събират хората за международен и межкултурен обмен.

Всяка година около 1000 различни организации от 30-те участващи държави (27-те държави — членки на Европейския съюз, заедно с Хърватия, Македония и Албания) получават безвъзмездни помощи за своите дейности и проекти. Разнообразието от допустими кандидати — неправителствени организации, органи на местната власт, учебни заведения, мрежи на доброволци и много други — помага посланието за активна гражданска позиция да стигне до хора от всички слоеве на обществото.

Видовете финансирани проекти са не по-малко разнообразни. Проектите за побратимяване на градове и мрежите на побратимени градове се оказаха много ефективен начин за събиране на европейски граждани от различни държави, насърчаване на толерантността и взаимното разбирателство. Независимо дали като фестивал, конференция, посветена на демокрацията, или изследване за благополучието на възрастните граждани в европейските селски райони, всеки проект предлага възможности за межкултурен диалог и обмяна на опит. Организациите на гражданското общество и мозъчните тръстове също играят съществена роля за насърчаване на европейските ценности и стимулиране на действията, обсъжданията и разсъжденията относно европейската идентичност. Друга такава категория от инициативи е свързана с активната памет за миналото. Тези проекти се стремят да запазят жива паметта на жертвите при нацизма и сталинизма. Като използват творчески и привлекателни начини за интерактивност и разпространение на информацията, като театър, ролеви игри, писане на разкази и видеорепортажи, финансираните проекти успяват да ангажират европейските младежи и да привлекат обществено внимание.

„Европа за гражданите“ достига до важен етап. Цикълът 2007—2013 г. скоро ще завърши и се очаква през 2014 г. да започне нова седемгодишна програма. С оглед на постигнатите досега забележителни резултати, програмата ще продължи и ще бъде съобразена с условията на променящите се времена. По-голямо ударение ще бъде поставено на инициативи, насърчаващи дискусиите, размишленията и сътрудничеството, които помагат на гражданите да разберат Европейския съюз. Целта е насърчаване на европейското гражданство и стимулиране на гражданското участие на равнището на Съюза.

Настоящата брошура разказва историите, които стоят зад 25 подбрани проекта, като показва основните елементи, определящи европейското гражданство през XXI век.

СЪДЪРЖАНИЕ

СРЕЩИ НА ПОБРАТИМЕНИ ГРАДОВЕ

<i>Europe en Scène (Европа на сцената)</i>	10
Градски съвет на Уиклоу, Ирландия	
<i>Европейска конференция за доброволчество на побратимените градове</i>	12
Градски съвет на Трогир (Хърватия)	
<i>Активни граждани в европейската интеграция</i>	14
Община Сан Фернандо де Енарес, Испания	

МРЕЖА НА ПОБРАТИМЕНИ ГРАДОВЕ

<i>Madrid en Red (Мадрид в мрежа)</i>	18
Fundación Voluntarios por Madrid, Испания	
<i>Харта на европейските селски общности</i>	20
Общински съвет на Харен, Нидерландия	
<i>Европейска мрежа за нови политики и действия за възрастните хора в Европа</i>	22
Шьовде, Швеция	
<i>Всеобхватна интеграция на хората с увреждания и с различни възможности</i>	24
Градски съвет на Варпалота (Унгария)	

МЕРКИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ: ПАРТНЬОРСКИ ДЕЙНОСТИ

<i>Quels jumelages pour quelle Europe (Кое побратимяване за коя Европа)</i>	28
Съвет на европейските общини и региони, Франция	
<i>Посрещане на предизвикателствата при използване на мрежите на побратимени градове</i>	30
Мрежа Швеция — Емилия-Романя, Италия	

ПРОЕКТИ НА ГРАЖДАНИТЕ

<i>Микрономика</i>	34
VZW City Mine(d) (Белгия)	
<i>EUROMEDINCULTURE(s)</i>	36
Асоциация за европейско и международно културно развитие, Франция	
<i>Истории за една възможна Европа</i>	38
Universita popolare di Roma, Италия	
<i>Европа на хората за местно процъфтяване</i>	40
Фондация „Отворено общество“, Унгария	

ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО В ДЕЙСТВИЕ

<i>Вълни на законността, вълни на активната гражданска позиция</i>	44
Fondazione Giovanni e Francesca Falcone, Италия	
<i>Поколение '89</i>	46
Румънски културен институт, Румъния	
<i>City Lab</i>	48
Associazione Ilaria Alpi, Италия	
<i>Активни граждани на волана: лидери за Европа на XXI век</i>	50
EUCLID, Обединеното кралство	
<i>Пътуваща социална кухня</i>	52
Национален институт за социална интеграция, Литва	
<i>Автобусна обиколка „Светлина за правата“</i>	54
OBESSU — Организационно бюро на съюзите на европейските ученици, Белгия	
<i>Инициатива „Жените, Европа и гражданите“</i>	56
Fondation Robert Schuman, Франция	

ПАМЕТ ЗА МИНАЛОТО

<i>Le Convoi („Конвой“)</i>	60
MEDIEL, Белгия	
<i>Праведниците срещу формите на тоталитаризъм</i>	62
Comitato per la foresta mondiale dei Giusti, Италия	
<i>Проект „Минзухар“</i>	64
Holocaust Education Trust (HETI, Образователен тръст за холокоста), Ирландия	
<i>Футурама</i>	66
OPONA o.p.s., Чешка република	
<i>Чувството за нашата история събужда отговорност у европейците</i>	68
SAVES Pazinimo ir realizavimo studija, Литва	

ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАЖДАНИ ВЗЕМАТ ДУМАТА

СРЕЩИ НА ПОБРАТИМЕНИ ГРАДОВЕ

ЕВРОПА Е СЦЕНАТА, НИЕ СМЕ АКТЬОРИТЕ

Побратимени градове споделят наследството си чрез
ежегоден мултикултурен фестивал

Известно като „Градината на Ирландия“, графство Уиклоу е едно от истинските природни съкровища на страната с великолепните си хълмове и планини, дълги пясъчни плажове, реки и езера. Но красотата на природните дадености е само едно от многобройните удоволствия, които Ирландия има да предложи. Благодарение на участието си в една много активна мрежа на побратимени градове, град Уиклоу се превърна в център на мултикултурни прояви. През юли 2011 г. той бе избран за домакин на фестивала „Europe en Scène“ („Европа на сцената“).

„Europe en Scène“ е общ проект на осем града, имащ за цел споделяне на тяхното културно наследство и изграждане на връзки между европейски граждани с различен произход. Градовете Уиклоу, Монтини-льо-Бретоньо (Франция), Търгу Муреш (Румъния), Кирспе (Германия), Дентън (Обединеното кралство), Маростика (Италия), Сан Фернандо (Испания) и Айхенцел (Германия) се амбицираха да покажат, че независимо от родното си място, всички хора имат подобни идеали, ценности, проблеми и цели. Под усмихнатия поглед на юлското слънце Wicklow приветства оживена група младежи, изгарящи от желание да участват в проявите. Местни хора от всички възрасти бяха поканени да се присъединят и много семейства подслониха участниците в собствените си домове, превръщайки събитието в топло и лично преживяване. Много от жителите на града предложиха доброволно разглеждане на града и екскурзии, а местни музиканти, художници и спортисти демонстрираха своите таланти. Ежедневните семинари по музика, танци и драматично изкуство се превърнаха в истинско мултикултурно средище. Взети заедно, отделните елементи в това межкултурно общуване пресъздадоха артистичната пъстрота на всички участващи региони. В края на празничния фестивал участниците се завърнаха в родните си градове с една-единствена мисъл: че онова, което ни събира заедно, е по-силно от всичко, което ни дели. Една мисъл и неувяхваща усмивка.

Наименование на проекта:

Europe en Scène 2011

Организатор:

Градски съвет на Уиклоу (Ирландия)

Партньорски държави:

Обединено кралство, Германия, Франция, Румъния, Италия

Период на изпълнение:

1.6.2011 г.—20.3.2012 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

9 000 EUR

Въздействия

Фестивалът показва, че културните инициативи, съчетани с ентузиазизирана местна съпричастност, могат да улеснят диалога между общности, разделени от значителни географски разстояния. „Europe en Scène“ дава възможност на гостите да научат повече за историята, културата и природните дадености на града домакин и насърчава местния туризъм. Фестивалът предлага също така нов поглед към същинското значение на европейската интеграция и ясно разбиране за това как Европейският съюз влияе на нашия живот.

“Тази проява беше отлична възможност за привличане на всички местни хора от различни възрастови групи за доброволно поемане на задължения чрез организиране на разглеждане на града, екскурзии, прояви на местни музиканти, художници и спортисти.

Фестивалът постигна огромен успех. Ние всички разбрахме по-добре наследството на страната домакин и европейското културно многообразие. Научихме, че доброволческата дейност може да играе изключително важна роля в местните общности.

Благодарение на „Europe en Scène“ имах удоволствието да се запозная с нови хора от цял свят. Изпитах истинско

удоволствие от посещенията на културните забележителности, спечелването на нови приятели и участието в семинари.

Отзиви от участниците

ДОБРОВОЛЧЕСТВО ЗА ЕВРОПА

Осем побратимени града променят нещата

По думите на известната художничка Марджъри Мур доброволческата дейност е върховната проява на демокрацията. „Гласуваш на избори веднъж в годината, но когато си доброволец, гласуваш всеки ден за това в каква общност искаш да живееш.“ 2011 г., „Европейската година на доброволческата дейност“, предостави идеална възможност за поставяне на ударението върху въздействието, която тази практика оказва не само на личностно, но и на социално равнище.

Същото беше и с „Европейската конференция за доброволчество на побратимените градове (EUR-Vol)“. В края на май 2011 г. град Трогир в Хърватия посрещна делегати от градовете партньори Хайдубьосьормен (Унгария), Фатерщетен (Германия), Порто Сант'Елпидио (Италия), Прага (Чешката република), Будапеща (Унгария), Монтесилвано (Италия) и Слупца (Полша). Четиридневната проява, посветена на ценния принос на доброволческите действия, имаше за цел да намери начини за повишаване на осведомеността на обществеността, за повече ангажираност и по-добро разбиране на приноса, който доброволческите организации предоставят на обществото. Няколко семинара, лекции и презентации дадоха на участниците възможността да обсъдят особено важни въпроси, свързани с организацията и управлението на доброволчески дейности. Най-честите предизвикателства пред координаторите бяха идентифицирани като предразсъдъци, липса на разпространение на подходяща информация и избягване на отговорност. Това послужи като отправна точка за участниците да разработят решения за преодоляване на тези пречки. Конференцията проправи пътя за създаване на мрежи за сътрудничество и планиране на бъдещи общи действия: езикови лагери за ученици, организирани с помощта на учители доброволци, екологични проекти, художествени изложби, общи онлайн форуми, спортни, музикални и художествени лагери. Освен това бяха обсъдени практически аспекти на управлението на доброволчески проекти с възможност за участниците да споделят своите преживявания и да подобрят уменията и знанията си в областта.

Проектът създаде благоприятни условия за насърчаване на доброволческата дейност в ЕС, мобилизиране на потенциала на доброволческите организации и подобряване на качеството на свързаните с това услуги.

Наименование на проекта:

Европейска конференция за доброволчество на побратимените градове (EUR-Vol)

Организатор:

Градски съвет на Трогир (Хърватия)

Партньорски държави:

Унгария, Германия, Чешката република, Италия, Полша

Период на изпълнение:

27.5.2011 г.—30.5.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

21 697 EUR

Въздействие

“ Успешното изпълнение на този проект нямаше да бъде възможно без подкрепата на програмата „Европа за гражданите“. Тази инициатива се оказа полезен опит и укрепи решимостта на участващите градове да си сътрудничат в сферата на доброволческата дейност.

Участието в този проект беше много положителен опит за мен и моето сдружение (сдружение с нестопанска цел за доброволна работа с хора в неравностойно положение). Всички дейности по проекти бяха осъществени успешно и ни помогнаха да обменим знание и практика с други градове в сферата на доброволческата дейност.

Установихме освен това добри връзки с други градове и сдружения в тази област, което е много полезно за нас.

Отзиви от участниците

Конференцията „EUR-Vol“ насърчи над 250 участници, в това число хора с увреждания и безработни, да променят нещата за себе си и за обществото. В края на конференцията представители на участващите градове подписаха официални меморандуми за сътрудничество. Всеки от градовете създаде информационно бюро, което да действа като звено за връзка между местните доброволчески организации. Това служи като мрежа за бъдещия обмен на добри доброволчески практики, опит и межкултурно сътрудничество между участващите градове и европейските граждани изобщо.

ВСЕКИ ЕВРОПЕЕЦ Е ВАЖЕН

Малките градове обсъждат заедно големи въпроси и честват многообразието

Имиграция: това е дума, при която лицата на повечето европейци вероятно ще се намръщят, особено във времена на финансова несигурност. Ползите, които хора от чужди държави и култури могат да донесат под формата на свежи идеи, различни перспективи при решаване на проблемите и общо културно обогатяване, бързо биват отхвърлени и цялото явление обикновено се възприема в отрицателна светлина. Но защо е така?

„Активни граждани в европейската интеграция“ — проект, чието начало бе дадено от испанската община Сан Фернандо де Енарес в сътрудничество с две побратимени румънски общини — Васлуй и Кампия Турзии, постави този въпрос наред с други, свързани с имиграцията, социалното подпомагане, правата на жените и ролята на младите и по-възрастните хора в обществото.

Понастоящем румънците са една от най-големите имигрантски групи в Испания, представляваща малко над 14 % от общото имигрантско население, пребиваващо в страната. Тази цифра включва и много испанци, родени като румънски граждани, за които понякога е трудно да се интегрират в обществото на местно равнище, без да се чувстват дискриминирани. Проектът си поставя за цел да улесни интеграцията и разбирането на тази група и на имигрантските общности като цяло, като им помогне да станат по-активни членове на испанското общество.

Първа стъпка в тази посока бе направена чрез редица срещи, организирани с широк спектър от граждани и различни институции, с оглед постигане на максимален обмен на мнения. Идеята беше да се създаде открита среда, в която чрез чувството за принадлежност Европейския съюз участниците да бъдат насърчени да разговарят по теми от общ социален интерес. Чрез онлайн форуми гражданите успяха да обменят идеи относно това как да бъде намалено разминаването между общинските институции и хората и на 9 май (Ден на Европа) техните гласове бяха чути отново на международна конференция, състояла се в Сан Фернандо де Енарес. Събраните препоръки бяха представени на вниманието на общинските съвети на побратимените градове.

Инициативата успешно насърчи активното участие на гражданите в изграждането на обединена Европа, основана на демокрацията и правата на човека, открита към света и обогатена с културно многообразие. Поставените от тази инициатива въпроси остават открити и проектът може да послужи като вдъхновение за другите институции да се борят срещу дискриминацията в Европа и навсякъде по света.

Наименование на проекта:

Активни граждани в европейската интеграция

Организатор:

Община Сан Фернандо де Енарес
(Испания)

Партньорска държава:

Румъния

Период на изпълнение:

1.2.2011 г. — 1.7.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

6 392 EUR

“Този инициатива бе продължение на проекта „Todos Europeos“. Целта беше по-добро опознаване на демографската реалност, характеризираща се със съвместното съществуване на различни националности. Участието в този проект по програма „Европа за гражданите“ ни даде възможност да работим по-усилено за изграждането на обща идентичност: европейската идентичност. Нашият подход се основаваше на общи идеи и зачитане на културното многообразие.

Предприети бяха различни действия за включването на групите от граждани в най-неравностойно положение. По този начин те откриха всичко онова в съдържанието на политиките на ЕС, което може да помогне за облекчаване на социалните им затруднения.

Имах удоволствието да присъствам на много интересна дискусия чрез участието си в този проект на „Европа за гражданите“. Обменът на личен опит по теми от общ интерес разшири моя хоризонт по отношение на културното многообразие.

Прякото участие на хората и откритият диалог с институциите се оказаха ефективна мярка за укрепване на приобщаването в демократичното общество и за насърчаване на културното и езиковото многообразие.

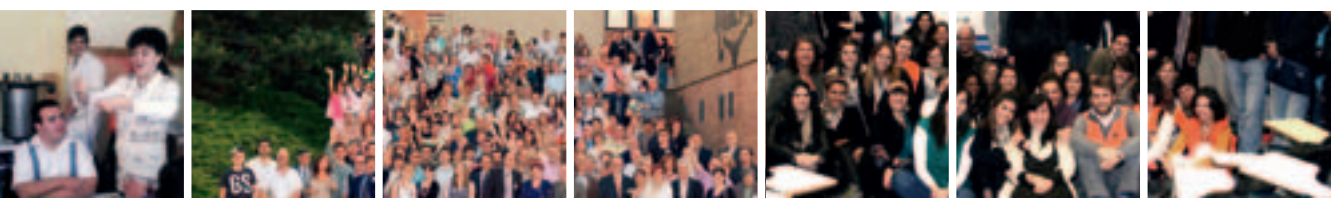
Създаването на виртуално пространство (наречено „Todos europeos“ — „Всички сме европейци“), което включва форум онлайн, даде на участниците и на широката общественост платформа, на която да водят транснационално обсъждане по всички въпроси, отнасящи се до интеграцията и ЕС. Многобройни публикации на листовки и брошури помогнаха на целия проект да придобие по-голяма видимост и по-широка социална известност.

МРЕЖА НА ПОБРАТИМЕНИ ГРАДОВЕ

КАКВО ОЗНАЧАВА ДОБРОВОЛЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ ЗА ЕВРОПЕЕЦА?

Сравнение и бележки относно доброволческата дейност в различни държави

Във времена на икономически трудности, каквото и да си мислим, перспективите не са чак толкова мрачни. Понякога и в най-трудните моменти проблясва оптимизъм. Това доказват хора като тези, които, изведнъж озовали се със свободно време, го използват в помощ на изпитващите трудности под формата на това, което по-общо ни е известно като доброволческа дейност. Идеята на доброволчеството не се свежда обаче само до този вид дейности. На практика за британеца идеята може да се състои в отделяне на два часа седмично в помощ на благотворителна организация, докато за испанеца тя може да означава организиране на конференция на национална неправителствена организация. Всеотдайността на участниците се признава във всички случаи, тъй като те жертват свободното си време в полза на другите.

Наименование на проекта:

Madrid en red

Организатор:

Fundación Voluntarios por Madrid (Испания)

Партньорски държави:

Португалия, Обединеното кралство, Германия

Период на изпълнение:

1.3.2011 г.—28.2.2013 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

52 038,60 EUR (продължава)

За проекта „Madrid en Red“ („Мадрид в мрежа“) местни съвети и организации от Испания, Португалия, Германия и Обединеното кралство се събраха, за да обменят своя опит в областта на доброволческата дейност и да създадат по-тесни връзки помежду си. Четири прояви бяха организирани в три държави, като всяка бе посветена на различна тема — от това как икономическата криза влияе на доброволчеството до значението на социалните мрежи за разпространяване на посланието за доброволчески дейности. В тези прояви участваха и над 100 представители на неправителствени организации, както и повече от 500 доброволци и студенти от цяла Европа. Възможността за срещи с хора от различни европейски държави, интересувачи се от въпроси, свързани с европейското гражданство, бе оценена като важен принос за всички участници в проявите.

Въздействия

“ За първи път участваме в европейски проект и се радваме много на тази възможност. Можем да обменяме непосредствено опит за актуалните тенденции в сферата на доброволчеството в три европейски страни. По този начин открихме, че гражданското общество в Европа има много жива инфраструктура в много държави. Много добро решение беше включването на студенти и служители в тези срещи за разпространението на идеи и опит по различни начини.

За мен беше чест да участвам в проекта „Madrid en Red“. Дискусиите бяха обогатени от многообразието на опит и идеи, постъпващи от различни аспекти на доброволчеството. ”

Отзиви от участниците

Над 500 участници имаха възможността да се запознаят отблизо с доброволческите практики на европейските си партньори. Освен това те успяха да се срещнат и да обменят гледни точки по много по-широко разнообразие от теми. Тези дейности доведоха до създаването на нови мрежи от доброволци и увеличиха сътрудничеството и взаимното разбиране между съществуващите вече мрежи. Отразяването в средствата за масова информация засили въздействието на проекта и допринесе за достигане на заключенията и идеите до по-широка публика. Всеотдайността на организацията, отговаряща за проекта, „Fundación Voluntarios por Madrid“ („Фондация Доброволци за Мадрид“), бе счетена за един от най-големите успехи на проекта, изразяващ се преди всичко в довеждане на информацията за тяхната работа до вниманието на широката общественост. Създадените по време на проекта мрежи от доброволци продължават да се подпомагат взаимно при своята работа чрез блог и уебсайт.

ДОБРЕ ДОШЛИ В ГЛОБАЛНОТО СЕЛО НА ЕС!

27 общности си подават ръка за създаване на
колоритна мрежа на европейското село

Приятелството се гради около кухненската маса. Тържествените декларации, официалните ангажименти или формалните срещи не могат да постигнат това, което може да направи простият ритуал да посрещнеш някого въщи. Това е един от основните принципи, обединяващи 27-те села, които съставляват Хартата на европейските селски общности. От 1989 г. досега жители на малки села (по едно от всяка държава — членка на Европейския съюз) се събират на ежегодни срещи. Членуващите села организират по ред различни културни и социални прояви. Всеки път гостите се приемат от местните хора в техните домове, превръщайки се в едно голямо международно семейство.

Наименование на проекта:

Харта на европейските селски общности

Организатор:

Общински съвет на Харен (Нидерландия)

Партньорски държави:

останалите 26 държави — членки на Европейския съюз

Период на изпълнение:

1.12.2008 г.—30.11.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

128 878,29 EUR

2009 и 2010 година бяха изпъстрени с разнообразни социални срещи по темата за условията на живот в европейските селски общности. От Гърция до Финландия и от Ирландия до Румъния всяко село даде своя принос, добавяйки местен колорит към межкултурния обмен, укрепвайки връзките между общностите и развивайки нови съвместни дейности. Пролетта на 2009 г. вдъхна живот в семинарите, посветени на младежта. Младите хора имаха възможността да си говорят за бъдещето на хартата и на Европа, както и за нейните ценности. Лятото донесе срещи на гражданите, на които младите хора обсъждаха образованието и интеграцията на хората с увреждания в живота на селото. По-студените сезони бяха не по-малко оживени, с ударение върху благополучието на по-възрастните граждани, живеещи в селските общности, и идеята за демокрация. Тези срещи бяха идеална почва за идеи и планове за проекти. Те насърчиха многостранния диалог и обмена на опит отвъд всички културни и географски граници.

Въздействие

Десетте най-големи прояви, организирани през 2009 и 2010 година, се радваха на въодушевен отклик от 27-те члена на хартата. Обсъжданите теми бяха от голямо значение за европейските селски общности и дадоха значителни резултати — публикации, указания, препоръки и пр., които бяха след това използвани от всички селски общини. Устойчивото сътрудничество между членовете е осигурено за много години напред, тъй като основите за няколко бъдещи проекта са вече поставени.

Срещи с хора и култури от цяла Европа, общи забавления, обсъждане на сериозни теми и спечелване на много нови приятели: това е силата на Хартата на европейските селски общности!

“ Програмата „Европа за гражданите“ ни помогна много за постигането на нашите цели: насърчаване на взаимното разбирателство във всички възможни области между жителите на нашите села и доближаване на Европа до нейните граждани. По този начин хартата се надява да допринесе, в своите мащаби, за обединението на Европа.

Отзиви от участниците

АЗ СЪМ ЕДВА НА 70 ГОДИНИ!

Помощ за хората да останат независими и активни
с напредване на възрастта

Очаква се родените днес европейци да живеят с около десет години по-дълго от своите сънародници, родени преди 50 години. По-високите стандарти на живот и подобрените здравни системи в цяла Европа доведоха до продължително увеличаване на очакваната продължителност на живота. При един от всеки пет европейци вече в шейсетте си години, нашето разбиране за „старост“ се нуждае, както изглежда, от преосмисляне.

Именно това прави „Европейската мрежа за нови политики и действия за възрастните хора в Европа“. Управляван и координиран в региона на Шьовде, Швеция, проектът си постави за цел да създаде дългосрочни транснационални мрежи за сътрудничество, така че въпросът за необходимостта от нови политики и услуги за възрастните граждани да може да бъде поставен и обсъден в партньорските държави Германия, Франция и Италия.

Мобилизиране на потенциала и активна гражданска позиция, жилища, услуги и ИКТ решения, развлечения и социална ангажираност бяха някои от основните теми, обсъдени на организирания шест прояви — по една за всяка участваща община. Възрастните участници и по-широката общественост успяха да обменят опит и знания в ключови области, изискващи разработване на актуални политики. Едно от важните понятия, получили ново определение в хода на проекта, беше терминът „активен възрастен гражданин“. Участниците се съгласиха, че то трябва да взема предвид не само способността за физическа активност, но и продължаващото участие на възрастните хора в социалните, икономическите, културните, духовните и гражданските прояви. Проектът установи, че предложенията за бъдеща политика, насочени към задоволяване на потребностите на възрастните граждани, следва да поставят ударението върху увеличаване на тяхното влияние и отговорност при процеса на вземане на решения, засягащи всекидневния им живот. Инициативата имаше също за цел разнообразяване на обществените и частните услуги (и продукти) за възрастните хора, така че те да имат възможност да участват в по-широка гама дейности. Всяка стъпка в тази насока кара „стария континент“ да се чувства по-млад от всякога!

Наименование на проекта:

Европейска мрежа за нови политики и действия за възрастните хора в Европа

Организатор:

Градски съвет на Шьовде (Швеция)

Партньорски държави:

Германия, Франция, Италия

Период на изпълнение:

15.9.2009 г.—2.12.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

73 959,95 EUR

“ Финансирането ни позволи да привлечем хора, които са свързани с темата и областта — представители на административните органи и на социалния сектор, неправителствените организации, както и самите възрастни хора. По този начин — освен изграждането на плодотворна европейска мрежа — успяхме да подобрим сътрудничеството на местно равнище, да установим нови връзки и да създадем регионална мрежа.

Проектът е свързан с моята работа и дейностите в общинския съвет на Norrköping по много начини — нови знания, обмен на опит, насърчаване на иновациите, установяване на критерии, образуване на нови съдружения за нови проекти или нови приложения. Освен това участието показва стремежа към повече знание по много други теми, свързани с хората на възраст над 60 години и с европейски партньори за бъдещи съвместни действия.

Проектът предложи нова гледна точка към въпросите, свързани с възрастните хора, благодарение на съпоставянето на различния опит в Европа. Той бе наистина полезен за всекидневната ми работа с възрастни хора и преди всичко с доставчиците на социални услуги.

Въздействия

Този проект даде възможност на участващите общински съвети да създадат крайно необходимата обща база, прокарваща пътя за разработването на систематичен подход — една дългосрочна европейска рамка за сътрудничество. От своя страна, тази рамка ускорява обмена на добри практики и знания, свързани с местните и националните политики в тази област. Проектът се радваше на участието на широко разнообразие от участници (като университети, неправителствени организации, икономически субекти и граждани). Той имаше добро онлайн присъствие и постоянно отразяване в местната преса.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ В ЕВРОПА

Намиране на иновативни начини за подобряване на всекидневието на хората в неравностойно положение

Счита се, че приблизително 40 милиона души (около 11 % от населението на ЕС) имат някакъв вид увреждане. В днешна Европа да имаш увреждане не значи да си маргинализиран. Тази идея е залегнала в основата на проекти като „Всеобхватна интеграция на хората с увреждания и с различни възможности“. Целта ѝ е да се покаже как хората с увреждания могат да си намерят работа и така да се интегрират по-добре в обществото.

Организиран през „Европейската 2010 година на борбата с бедността и социалното изключване“ от унгарския град Варпалота в сътрудничество с три други общини от Румъния, Австрия и Италия, проектът си постави за цел да намали броя на хората, които разчитат на социални грижи, да премахне чувството на ненужност и отчужденост от обществото у мнозина и да помогне на хората с увреждания да живеят и работят независимо.

Предложението повиши осведомеността на национално равнище за хората с различни трудови възможности и за всекидневните им трудности. На организираната конференция участващите държави представиха свои собствени модели, съобразени с особеностите на местния пазар на труда, от една страна, и правния контекст, от друга. Те представиха също така начини, по които на хората в неравностойно положение може да се помогне за повишаване на уменията им, така че да могат да изпълняват своята роля на пазара на труда. Участниците предложиха проекти за социално приобщаване, като така наречената „социална ферма“, при която интеграцията на хората с увреждания в трудовата среда може да бъде подпомогната чрез селскостопански дейности. Те обсъдиха също така значението на преодоляването на проблемите с мобилността и затруднения достъп, пред които са изправени хората с увреждания, посредством преразглеждане на архитектурната инфраструктура.

Проектът подпомогна практическия обмен и взаимопомощта. Една от участващите организации предостави на група хора с увреждания от Варпалота жилища; италианските и австрийските партньори предложиха посещения за проучване на унгарски и румънски експерти; градовете Волфсберг и Варпалота направиха дарения на благотворителни организации в Петрошани.

Чрез своите дейности проектът помогна да се намерят решения за подобряване на качеството на живот на хората с увреждания в Европа.

Наименование на проекта:

Всеобхватна интеграция на хората с увреждания и с различни възможности

Организатор:

Градски съвет на Варпалота (Унгария)

Партньорски държави:

Австрия, Италия, Румъния

Период на изпълнение:

1.3.2010 г.—28.2.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

32 391,47 EUR

Въздействия

“Международният проект „Всеобхватна интеграция на хората с увреждания и с различни възможности“, финансиран от Европейския съюз, ни даде възможност да се запознаем подробно с моделите на социални грижи за хората с увреждания, приети в партньорските държави. Срещите обогатиха нашия опит както като административни органи, така и като отделни граждани. Вярваме, че този проект ще бъде началото на дългосрочно международно сътрудничество, насочено към създаване на европейски модел на най-добри практики за заетостта на хората с увреждания.”

Отзиви от участниците

Благодарение на проекта участниците се запознаха с практиките на други държави, като разшириха връзките си чрез солидарност и взаимна готовност за помощ. Лицата, отговорни за вземането на решения, имаха възможност да се запознаят отблизо с предизвикателствата, пред които хората с увреждания са изправени във всекидневния си живот. Конференцията отбеляза началото на международно сътрудничество, което може да предложи единни решения за интеграцията на хората с увреждания на европейско равнище. Публикувани бяха интернет страница, мултимедиен DVD и брошура, издаден бе местен вестник и бяха излъчени телевизионни репортажи.

МЕРКИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ: ПАРТНЬОРСКИ ДЕЙНОСТИ

КОИ ГРАДОВЕ ДА СЕ ПОБРАТИМЯВАТ?

Възможност за проучване на връзките между европейските градове

Стереотипните различия между Северна и Южна Европа са добре известни. Безгрижният средиземноморец, организиранят германец и елегантният швед са често описвани като хора със съвършено различна нагласа към живота. По тази причина Съветът на европейските общини и региони (СЕОР) предположи правилно, че ще има полза от срещи между граждани от градовете в цяла Европа. Именно в този дух бе организиран проектът „Кое побратимяване за коя Европа?“ с редица срещи и обсъждания в три различни града, представители на държави в Северна и Източна Европа (Естония), Централна и Западна Европа (Германия) и Южна Европа (Малта). Тематиката на тези срещи беше широкообхватна — от технически въпроси до по-обща теми, като ползите от програмата „Европа за гражданите“ за побратимените градове.

Наименование на проекта:

Кое побратимяване за коя Европа?

Организатор:

Съвет на европейските общини и региони (Франция)

Партньорски държави:

Малта, Германия, Естония

Период на изпълнение:

1.12.2010 г.—31.12.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

65 372,74 EUR

Партньорските дейности, финансирани по програмата „Европа за гражданите“, са важни за успешното развитие на европейските партньорства и мрежи. Проектът „Кое побратимяване за коя Европа?“ изследва подходите за побратимяване на градове на територията на Европа и дава възможност на градовете от всяко ъгълче на континента да съпоставят своите практики и да вземат решение за общи подходи, осигуряващи максимална полза от техните партньорства.

Отзиви от участниците

“Този богат и конструктивен обмен доказва, че побратимяването на градове е единствен по рода си начин за приобщаване на гражданите към развитието на Европа. Той е освен това инструмент, даващ възможност на органите на местната власт да споделят своя опит и специализираните си познания в различни области. Обсъжданията, проведени в рамката на проекта, бяха много важни за подготовката на инициативата „Европейски граждани“, и на Европейския конгрес за гражданство и побратимяване на градове, организиран от СЕОР по време на полското председателство на ЕС.”

Въздействия

„Кое побратимяване за коя Европа?“ има силна визия за бъдещето. Като се съобразява с евентуалното разширяване на ЕС чрез включване на някои балкански държави, той отделя време за подпомагане и информиране на страните от този регион за ползите от побратимяването на градове и възможностите за финансиране, разкриващи се чрез програмата „Европа за гражданите“. Друго основно въздействие на проекта е връзката и чувството за принадлежност, внушавано от него за тези, за които може би е нова идеята за европейска интеграция.

СЕВЕРЪТ СЕ СРЕЩА С ЮГА: СЛЕД ПОБРАТИМЯВАНЕТО

Как да се оползотвори потенциалът на побратимените градове?

Някои може да твърдят, че Северна и Южна Европа са прекалено различни, за да се разберат помежду си, а какво остава да работят съвместно. Е, ето едно партньорство, което доказва обратното. Регионите Норботен в Швеция и Емилия-Романя в Италия се свързаха в мрежа с финландската Асоциация на общините и испанската „Diputación de A Coruña“ с цел да обменят мнения за това как да активизират връзките между побратимени вече градове. Защо? Защото побратимяването на общини не се свежда само до организирането на няколко еднократни прояви „да се опознаем по-добре“, а има за цел поддържането на постоянен комуникационен поток, за да се даде възможност на приятелството и солидарността да изградят връзки между побратимените региони. Затова дейностите, предложени от участниците, бяха отговор на общата потребност от засилване на местната ангажираност на политическо равнище за проектите по програма „Европа за гражданите“ и, в по-общ план, от привличане на вниманието към европейската кауза.

Участващите партньори работиха съвместно за укрепване на набор от споделени принципи и създаване на иновативни интернет инструменти, като например *електронна платформа* за опростяване на координацията между субектите, работещи в цяла Европа. Проектът се появи в резултат на предизвикателствата, пред които органите на местната власт, и по-специално държавните служители са изправени при създаването на стабилни и ползотворни мрежи. Заинтересованите страни проведоха три срещи и участваха в семинари за обучение, включващи 50 държавни служители и 30 политически представители от същите общини, и обмениха свои идеи и опита си с проекти по редица въпроси, свързани с ЕС.

Наименование на проекта:

Посрещане на предизвикателствата при използване на мрежите на побратимени градове

Организатор:

Мрежа Швеция — Емилия-Романя (Италия)

Партньорски държави:

Испания, Швеция, Финландия, Хърватия

Период на изпълнение:

1.1.2011 г.—31.12.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

60 402 EUR

Мрежите на побратимени градове имат големи възможности: за да постигнем обещаните резултати, трябва да разработим ефективна стратегия за управление.

Като избрани политически представители ние трябва да се ангажираме по-тясно с процеса на европейска интеграция чрез по-последователно насърчаване и подпомагане на нашите държавни служители в контекста на работата в мрежа по проектите за побратимени градове.

Научих много на семинарите, по-специално за предизвикателството да превърнем идеите в ефективни дейности и добри резултати.

Въздействие

Един от основните резултати на срещите между държавни служители и експерти по програмата бе създаването на набор от ръководства, предназначени да улеснят и подобрят управлението на мрежите на побратимените градове.

Проектът помогна на държавните служители да повишат управленските си умения и да увеличат осведомеността си относно ключови аспекти на изпълнението на проекта, като значението на установяване на взаимни договорености и ефикасния комуникационен поток между партньорите, както и ефективното планиране и управление на мрежите на побратимени градове. Освен това той предостави случай за обсъждане на текущи въпроси на ЕС и за обмен на гледни точки по изпълнени вече проекти.

Благодарение на межкултурните срещи участниците добиха също така нова представа как да бъдат по-активни в едно демократично европейско общество.

ПРОЕКТИ НА ГРАЖДАНИТЕ

ГЛАД ЗА ИНОВАЦИИ

Изследване на друг аспект на икономиката

Как от велосипед да направите миксер за супа? Не вярвате ли, че е възможно? Е, това е една от многото новости на проекта „Микрономика“, който е замислен с намерението да даде на творчески личности възможността да покажат на какво са способни, насърчавайки същевременно идеи като устойчиво потребление и здравословно хранене. Предимствата на малки инициативи, като поправка на велосипеди и създаване на уебсъдържание, наречени „микроинициативи“, са показани чрез причудливата демонстрация на велосипед, превърнат в машина, която може да сготви гореща супа за 7 минути.

Различни иновации бяха използвани за максималното използване на този проект — с работни заседания, обсъждания и презентации, допълнени с изложения и филмови прожекции. През първите три съботи на май 2010 г. „Микрономика“ събра множество хора на улиците на Брюксел, за да покаже как градските пространства могат да се използват като трибуна за себеизразяване; бе организиран пазар на творческите изкуства, както и дискусия относно понятието „публично пространство“. Целта беше не само да бъдат представени свързаните с проекта инициативи на творчески умове, а и да се изследва социалната и икономическата добавена стойност на такива микроначинания. Ключово послание, излъчено от този проект, е, че употреба може да се намери за всяко нещо и чрез творчество и иновации можем да допринесем, макар и мъничко, за развитието на икономиката.

Наименование на проекта:

Микрономика

Организатор:

VZW City Mine(d) (Белгия)

Партньорски държави:

Австрия, Словения, Франция, Нидерландия, Германия, Дания, Испания, Обединеното кралство и Италия. Освен това Турция, Босна и Херцеговина и Швейцария участваха като партньори, неподлежащи на съфинансиране.

Период на изпълнение:

1.1.2010 г.—15.3.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

86 829,26 EUR

Въздействия

“Сътрудничества от типа на „Микрономика“ дават възможност на местни субекти, като „Im Ausland“ („В чужбина“) от Виена, да усъвършенстват своите стратегии и да ги направят достъпни за подобни инициативи в други европейски градове. Същевременно те могат да научат от други местни инициативи как да мобилизират потенциала на групи като роми, бездомни хора или други групи в неравностойно положение. Такива сътрудничества изграждат Европа отдолу нагоре.”

Отзиви от участниците

Чрез споделяне на своя проект с граждани на европейските градове „Микрономика“ успя да достигне до широка публика, която той заинтересова и информира с единствения по рода си подход към урбанистичните проблеми. Във време, когато основите на икономиките са разклатени драстично в цял свят „Микрономика“ успя да внесе не само оптимизъм пред лицето на трудностите, но и да представи истински алтернативи, съчетаващи предприемачество, социална отговорност и устойчиво развитие.

КУЛТУРАТА НА ФОКУСА НА ГРАЖДАНИТЕ

Общоевропейско проучване разкрива мненията на гражданите за ролята на културата

Просто пилеене на пари ли е културата, или една от движещите сили, които ни помагат да се движим напред? Мрежата „EUROMEDINCULTURE(s)“ пое по трудния път да определи ролята, която културата може да изиграе за изграждането на Европа.

Убеждението, че един от съществените елементи на нашата европейска идентичност е общото ни културно наследство беше в основата на това двугодишно начинание. През 2009 и 2010 година над двацет регионални публични форума бяха организирани в различни европейски страни, чрез които повече от двацет хиляди въпросника бяха раздадени на гражданите. Обект на колективната оценка бяха различни аспекти, свързани с честването и опазването на творческия дух и традициите на човешкия род. Хиляди съмишленици се съгласиха да участват и да помогнат за оформянето на основните очертания на политика, която ще отреди на културата място, бъдещо чувство на гордост в сърцето на общия дом Европа. Историческото наследство, многообразието на европейските култури и езици, демокрацията и правата на човека са често използвани като определение на европейската култура. Хора на изкуството и специалисти по културата, политически стратегии и млади хора — всички те са допринесли с вдъхновение за определянето на начина, по който културата влияе върху всяко измерение на нашето всекидневие, от образованието и себеизразяването до социалния диалог и професионалното развитие. Проучването разкри, че според много европейци културата не е самоцел, а спойката на едно хармонично и егалитарно общество на социално и икономическо равнище. Тя е основата на творческото мислене, място за експериментирание, резултатите от което могат да бъдат пренесени в други области на обществото и икономиката.

Наименование на проекта:
EUROMEDINCULTURE(s)

Организатор:

Association pour le développement culturel européen et international (Асоциация за европейско и международно културно развитие, Франция)

Партньорски държави:

Обединеното кралство, Белгия, Словения, Малта, Испания, Германия, Финландия, Италия, Полша, Португалия

Период на изпълнение:

1.1.2010 г.—31.12.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

123 871,32 EUR

Културата прави хората по-добри граждани!

Културата е мост между миналото, настоящето и бъдещето, тя свързва хората от различни „култури“.

Светът на икономиката може да научи много от света на културата, особено когато става въпрос за творческо начало и екипен дух. Същевременно светът на културата също има нужда да включи някои аспекти на икономиката: чувство на отговорност, по-голяма реалистичност на проектите чрез доказване на тяхната възможност за реализиране на пазара.

Отзиви от участниците

Проектът показва, че за повечето от участниците културата е жизненоважен фактор за социалното сближаване, инструмент за диалог и средство за мобилизиране на гражданите. Тези идеи намериха отражение в набор от препоръки под надслов „Правото на култура в утрешна Европа“, написани на единайсет езика. Уебсайтът на EUROMEDINCULTURE(s) направи възможно широкото разпространение на резултатите, включително филм, направен в рамките на проекта. Успехът на това начинание насърчи неговите организатори да предложат допълнителни дейности през следващите години, осигурявайки последователност и устойчивост на инициативата.

ИМАЛО ЕДНО ВРЕМЕ В ЕВРОПА

Антология на гражданите

„Истории за една възможна Европа“ е инициатива, чиято философия е изразена най-добре чрез думите на Айра Глас: „Големите истории се случват на онези, които могат да ги разкажат“. Културни и образователни сдружения от Италия, Германия, Португалия, Обединеното кралство, Испания, Словакия и Словения обединиха своите усилия за разкриването на хилядите преживявания и лица, които съставляват нашата Европа. Заедно те заложиха основите за бъдещата колоритна, вдъхновяваща и сгряваща сърцата експедиция до различните култури на стария континент.

Мъже и жени от всички възрасти и от най-различни култури бяха поканени да участват в автобиографичен конкурс в дух на сътрудничество за разказване на истории по темата за межкултурния диалог. Разкази за миналото и настоящето, но също и мечти, желания и утопични фантазии, които могат да ни помогнат да си представим една друга възможна Европа и да ѝ вдъхнем живот. Граждански групи бяха организирани във всеки от шестте континента като форма на участие и взаимодействие при „изграждане на все по-близка Европа“ чрез разказване на истории. Историите бяха предадени в първо лице от участниците в тези групи чрез семинари за писане на автобиографични текстове или събрани от същите участници под формата на интервюта и истории от живота. Разкази, изследователски статии и проучвания бяха също събрани чрез европейския конкурс „Възможна е друга Европа“. Авторите имаха свобода да използват всякакви изразни средства, които намират за подходящи, и в резултат се получи еkleктична сбирка от писмени текстове, снимки, видео и аудио разкази, комични клипове, поезия и драма. Историите пресъздадоха образа на една живо пулсираща, многолика Европа, разказваща преживявания за ангажираност с правата на човека и демокрацията, различни начини за съвместна работа, нови начини на живот и нови визии за света.

Наименование на проекта:

Истории за една възможна Европа

Организатор:

Universita Popolare di Roma (Италия)

Партньорски държави:

Германия, Испания, Португалия, Словения, Словакия, Обединеното кралство

Период на изпълнение:

30.1.2009 г.—31.1.2010 г.

Финансирание по програма „Европа за гражданите“:

123 871,10 EUR

“ Моят опит в Словения с ромски групи показа колко успешно могат да бъдат разчупени стереотипите чрез пряк контакт. Например чрез организиране на прояви, на които ромите да могат да покажат своите изкуства и културата си, научавайки същевременно нещо за другите етноси. Межкултурният диалог се състои във взаимно обучение, което се нуждае от място, време, възможност...

Диалогът и правата са двете страни на една и съща монета.

След тази проява бях убеден, че стереотипите за тези хора не са създадени въз основа на факти, а по-скоро в главите на хора, страхувачи се от тези, които са им непознати.

Сега ние станаме по-отворени, по-интегрирани в обществото, общуваме повече... Ако имах тази възможност по-рано, щях да променя много неща. ”

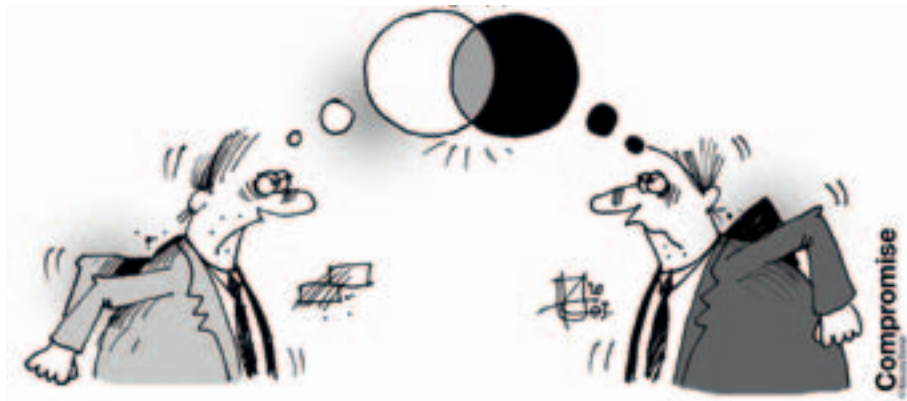
Отзиви от участниците

Историите допринасят за опознаване на ценностите и представите, на които се основава изграждането на чувство за европейска идентичност. Историите бяха събрани в микроантологии, фотокалендари и брошури, гарантирайки с това, че събраният опит може да бъде използван за подобряване на межкултурния диалог в Европа. Чрез тези материали организаторите включиха за участие граждани и представители на институции както на местно, така и на европейско равнище. Онлайн конкурсът даде възможност за широко разпространение и участие.

ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ В ЕВРОПА

Местните общности се залавят с изграждането на приобщаваща Европа

За жалост ние все още живеем в свят, в който мнозина страдат от недостиг на материални блага или на равни възможности за напредък в живота — свят, където липсват истински грижи за онези, които най-много се нуждаят от тях, липсва елементарно човешко достойнство и има много нетърпимост. ЕС е възплъщение на понятията за права на човека, многообразие и приобщаване, но много от нашите общества са все още изправени пред заплахи от расизъм, нетърпимост, социално изключване, лошо образование и социална несправедливост. Ето защо за уязвимите европейци организираната солидарност, практическата помощ и честването на многообразието ще променят много неща.

Наименование на проекта:

Европа на хората за местно процъфтяване

Организатор:

Фондация „Отворено общество“ (Унгария)

Партньорски държави:

Латвия, Чешка република, Румъния, Австрия

Период на изпълнение:

1.1.2011 г.—31.12.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

250 000 EUR

Местните граждански организации могат да бъдат определени до голяма степен като групи от самоорганизирани лица, преследващи общи интереси чрез организация с нестопанска цел на доброволчески начала. „Европа на хората за местно процъфтяване“ събра повече от 120 доброволци, посветили живота си на грижи за нуждите на другите и работещи за процъфтяването на своите общности. Всекидневната им работа включва различни видове насърчителни и приобщаващи дейности, като: следучилищни занятия за деца със специални нужди; мултикултурни лагери за учене на толерантност; часове по изкуство и спорт за подкрепа и насърчаване на себеизразяването на маргинализираните; семинари за приобщаване на дезинтересираните млади хора към проблемите на общността; социални услуги за нуждаещи се семейства; музикална терапия за хора с умствени увреждания и накрая, но не на последно място по значение, добросъседско подпомагане на лица, които търсят убежище, и на мигранти.

Участниците се срещаха на редица национални и международни прояви в течение на повече от година за обсъждане на възможностите и предизвикателствата пред всекидневната им работа като членове на такива местни организации. Към края участниците се чувстваха по-подготвени и мотивирани да изложат най-важните си притеснения пред местните, националните и европейските заинтересовани страни.

Идеята за процъфтяване отразява онова, което винаги сме знаели за своята работа, но така и не сме изразили с думи.

Успях да възвърна доверието в себе си и силата на гражданското общество на местно равнище. Трябва да продължим това сътрудничество.

Въздействие

Проектът постигна основната си цел да се чуе по-силно гласът на организациите на гражданското общество в местните общности чрез включване на трудно достъпните общности в демократичните дебати Европейския съюз. Участниците се съгласиха, че той допринесе и за развитието на здрави професионални връзки между активните граждани в Европа. Те постигнаха обща позиция в политическите дебати относно образованието и социалното приобщаване. Освен това бе повишена осведомеността относно важната роля на местните инициативи за процъфтяване на общностите сред местните, националните и европейските лица, вземащи политически решения. Накрая бе организирана изложба на карикатури като съпътстваща проява в Клуж-Напока, Будапеща и Брюксел, която подежда като мощен инструмент за привличане на вниманието към важни социални проблеми на общностите в цяла Европа.

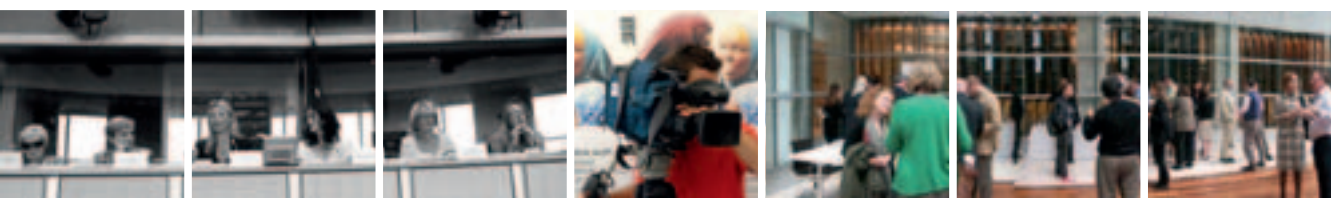
Препоръките на доброволците бяха представени на лицата, отговорни за вземането на решения в ЕС, и на организациите на гражданското общество в Брюксел. Тази проява допринесе за доближаването на Европа до нейните граждани чрез изграждане на повече доверие и солидарност между ратуващите за по-единна Европа.

ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО В ДЕЙСТВИЕ

АКТИВНА ГРАЖДАНСКА ПОЗИЦИЯ

Пътуване на кораб до Палермо
в подкрепа на дейностите за
предотвратяване на престъпления

На 23 май 1992 г. съдията Джовани Фалконе, видна фигура в борбата срещу организираната престъпност в Сицилия, беше убит, заедно със своята съпруга и трима от бодигардовете си, на магистрала недалеч от Палермо. Неговото убийство стана повратна точка в борбата на Италия срещу мафията. Две десетилетия след смъртта му неговото наследство е все още живо. През 2011 г. фондацията „Джовани и Франческа Фалконе“, заедно с партньори от Франция Испания, Естония и България, организира две международни прояви, насочени към засилване на ролята на организираното гражданско общество в борбата с престъпленията и тяхното предотвратяване.

Наименование на проекта:

Вълни на законността, вълни на активната гражданска позиция

Организатор:

Fondazione Giovanni e Francesca Falcone (Италия)

Партньорски държави:

Испания, Естония, Франция, България

Период на изпълнение:

1.1.2011 г.—30.9.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

46 274,68 EUR

През февруари 2011 г. десетки млади европейци се събраха в Париж, за намерят роля за себе си в процесите и действията, насочени към предотвратяване на организираната престъпност. Многообразието на образованието и опита на участниците направиха този обмен особено ценен: някои идваха от кръгове в неравностойно положение или имаха криминално досие; други бяха експерти, работещи по свързани с мафията въпроси, или специалисти, участващи в борбата срещу престъпността. Три месеца по-късно проектът завърши с поредица от специални прояви. „Корабът на законността“ е може би най-емблематичната от тях. Повече от две хиляди младежи се качиха на борда в Неапол и Чивитавекия, за да отплават за Палермо. „Корабът на законността“ беше организиран по-рано само за участници от Италия, но изданието през 2011 г. приветства колоритна смесица от международни пътници. За тези „кръстоносци“ от нов тип тези 13 до 16 часа морско пътешествие ще останат незабравими. Споделените емоции могат да се окажат движеща сила за действия и активна превенция. След това начално пътешествие те сляха на брега в Палермо и участваха в редица чествания, ръка за ръка със сицилианците, в памет на съдия Фалконе и всички жертви на организираната престъпност и в подкрепа на културата на законност.

“Програмата „Европа за гражданите“ ни даде възможността да организираме структурирана дейност с членове на асоциации и организации в други държави, извеждайки нашата работа стъпка напред на европейско равнище за разпространение на културата на законност и законосъобразност. Опитът с „Вълните на законността“ ни насърчава да подкрепим нови проекти в мрежа с други европейски асоциации.

Проектът ми помогна да разбера значението и ролята на гражданското общество в борбата за законност и против организираната престъпност. Добих общ поглед върху явлението „мафия“ и можах да участвам в продължителен процес на межкултурен обмен.

Отзиви от участниците

Сега съм повече от всякога убеден, че ние, младите хора, работещите с младежта, обикновените хора, имаме наистина голяма сила — като я използваме за добро, можем да се борим срещу беззаконието. Този проект беше жив пример за това как тази сила може да бъде използвана за насърчаване на законността и активната и отговорна гражданска позиция сред всички хора.

Пътуванията с кораб до Палермо и последвалите градски митинги оказаха неизменно силно въздействие върху участниците, като някои от тях се връщаха ежегодно за участие в манифестациите. „Корабът на законността“ от 2011 г. бе отразен много широко в средствата за масова информация, като над 800 акредитирани журналисти от цял свят осигуриха носеното от него послание да стигне до широки кръгове в Италия и зад граница.

ЕВРОПА НА ДВАЙСЕТГОДИШНИТЕ

Декларацията „Поколение ‘89“: надежди и очаквания на днешната младеж за бъдещето на Европа

Те са родени през 1989 г. Докато са правили първите си неуверени стъпки и са се учили да произнасят своите първи думи, държавите в Централна и Източна Европа се отправяха на своите пътешествия към свободата и се учеха отново да говорят за демокрация в навечерието на революциите на „Есента на народите“, които свалиха установените комунистически режими. През последните две десетилетия родените през 1989 г. се развиха и съзряха като творчески, ангажирани и широко скроени личности, формирани от колективния опит на своите народи. През пролетта на 2010 г. младежи от девет европейски страни — Австрия, Белгия, България, Чешката република, Германия, Обединеното кралство, Полша, Румъния и Унгария, се събраха за участие в общеевропейския проект „Поколение ‘89“. Те имаха възможност да говорят за случилото се в техните родни страни в миналото и да изразят и споделят идеи за своето бъдеще като европейски граждани.

Наименование на проекта:
Поколение ‘89

Организатор:

Institutul Cultural Român / Румънски културен институт (Румъния), Мрежа от националните културни институти в ЕС (EUNIC)

Партньорски държави:

Австрия, Белгия, България, Чешката република, Германия, Обединеното кралство, Полша и Унгария

Период на изпълнение:

12.10.2009 г.—11.10.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

24 875,79 EUR

Младите хора, участвали в проекта, работиха съвместно на четири срещи, проведени едновременно в Букурещ, Брюксел, Прага и Варшава, върху изготвянето на декларация за своето поколение — новите граждани на свободна Европа. Готвейки се за този обмен, те интервюираха стотици хора на възраст от 25 до 85 години, преживели събитията, които доведоха до рухването на комунистическите системи в Европа. Изготвените видеоматериали послужиха като отправна точка за обсъжданията, завършили с написването на Декларация „Поколение ‘89“ — текст, обобщаващ надеждите и страховете на днешната младеж за бъдещето на Европа. Идващи от държави с много различен опит от 1989 г. и различно развитие в рамките на европейската интеграция, статута и гражданството на ЕС, участниците предложиха в своя манифест ясен образ на значението на израза „обединени в многообразието“.

Проектът „Поколение ‘89“ успя да предложи бърз поглед към последиците от революциите на 1989 г. за формирането на начина, по който днешните млади хора си представят бъдещето на Европа. Въображаемото пътешествие в миналото беше емоционално и вдъхновяващо преживяване, изградило връзки, които са все така силни и днес, години по-късно.

“ Проектът „Поколение ‘89“ беше първият финансиран от ЕС проект, който бе координиран от Румънския културен институт. Това беше проект, поставящ много предизвикателства и изисквания. В течение на почти две години хора от различни институции споделиха своите знания и вложиха ентузиазма си, за да преживеят изключителната среща с „Поколение ‘89“ и да разгласят неговата декларация за бъдещето на Европа. Финансовата подкрепа, предоставена от програмата „Европа за гражданите“, ни даде възможност да развием идеята си в общоевропейски проект с участието на повече от 250 души от 9 европейски страни.

Знание, приятели, отговори на много въпроси, които се въртяха в главата ми, и още повече въпроси, търсещи своя отговор в бъдещето. Това бе най-плодотворното преживяване през първите 21 години от моя живот.

Отзиви от участниците

Освен написването на есе по темата „Какво мога да направя аз за Европа и какво може Европа да направи за мен?“ всеки участник подготви от 3 до 5-минутен видеоматериал, в който интервюира както близки, така и непознати хора за събитията от 1989 г. Стотиците текстове, видеоклипове и снимки илюстрират процеса, чрез който участниците дестилираха основните елементи от своите различни преживявания в обща декларация.

Проектът бе изпълнен под егидата на г-н Вацлав Хавел и през юни 2010 г. Декларация „Поколение ‘89“ бе представена пред представители на ЕС, в това число пред председателя на Европейския парламент г-н Йежи Бузек. Проявите се радваха на широко отразяване в средствата за масова информация и вградиха още една тухла в моста, свързващ нациите на Европейския съюз.

ВДЪХНОВЯВАЩО НАСЛЕДСТВО

Да се чуе гласът на „забравени“ градски райони

За да бъдеш журналист, трябва повече от търсещ ум и дарба на разказвач. Нужна е, може би повече от всичко, смелост. Илария Алпи, изгряваща звезда на журналистическия небосклон, притежаваше всичко това. Нейното желание да открие някои неприятни неща я отведе от родната ѝ Италия в Сомалия, където тя разследва сигнали за депониране на токсични отпадъци и незаконен превоз на оръжие. Тези разследвания доведоха до бруталното ѝ убийство в Могадишу през март 1994 г. Днес нейното име и духът на делото ѝ продължават да живеят благодарение на асоциацията „Отворено общество Илария Алпи“ (Associazione Ilaria Alpi-Comunità Aperta). Асоциацията насърчава амбициозни млади журналисти да почерпят вдъхновение от голямата отдаденост на журналистката към работата ѝ и да разширят границите на разследващата журналистика при преследването на истината. Успешни примери за такава журналистика даде проектът „CITYLAB“.

Наименование на проекта:

City Lab

Организатор:

Associazione Ilaria Alpi (Италия)

Партньорска държава:

Франция

Период на изпълнение:

1.8.2009 г.—31.7.2010 г.

Финансирание по програма „Европа за гражданите“:

25 359 EUR

Стажуващите журналисти по този проект насочиха вниманието си главно към районите в неравностойно положение в Италия и Франция, поставяйки си за цел хората да осъзнаят проблемите, пред които са изправени тамошните жители. Учудващо е, че много сходства бяха установени между ситуацияите и преобладаващите гледни точки в двете държави. Какви са последиците от имиграцията за тези райони? Желани ли са те? Как да се търси баланс между въпроса за сигурността и този за правата на човека? Тези съвременни проблеми са всеобщи и проектът „CITYLAB“ достига до сърцевината на проблема чрез разговори с хората, които са непосредствено засегнати от тях. Чрез тази поредица от интервюта получаваме вярна представа за чувствата, мненията и понякога предразсъдъците, скрити зад въпроси, като трябва ли да се разреши на жените да носят бурка на публично място.

Тези репортажи помагат да се отворят прозорци на възможности за онези, които се чувстват забравени или изоставени от системите, при които живеят, така че сега е ред на всички, от членовете на правителствата до засегнатите дълбоко от проблемите на имиграцията, сигурността и социалните грижи да дадат гаранции, че взетите интервюта ще доведат до положително развитие на нещата.

Работих с един от журналистите по проекта „CITYLAB“ по въпросите на миграцията, като целта ни беше да повишим осведомеността за хората, полагащи големи усилия да живеят и работят в нашата страна. Мигрантите в такова положение са изложени в най-голяма степен на дискриминация, изключване, експлоатация и злоупотреба на всички етапи на миграционния процес. На тях често им се отрича дори най-елементарната защита на труда, дължимите гаранции за спазване на процедурите, лична сигурност и здравни грижи. За да привлечем внимание към това положение, показахме в нашия видеоматериал историята с клането на мигранти в Кастел Волтурно, извършено през септември 2008 г.

Отзиви от участниците

Видеоклиповете бяха ценен инструмент, използван, за да се покаже действителността, видяна от гражданите. Чрез организиране на заседания и конференции, открити за широко участие, ние поставихме избраните теми в центъра на обществения дебат. Проектът даде възможност за събиране на политици, администратори, експерти и социални работници, както и на граждани. Това беше много добър начин за преоткриване на значението на демокрацията на национално и европейско равнище.

Клиповете бяха представени и обсъдени на ежегодната церемония „Premio Ilaria Alpi“ — едно признание на постиженията на репортерите, насочили се към разследващата журналистика. Европейският комисар по вътрешните работи Сесилия Малстрьом взе думата при обсъждането на проблемите, поставени в клиповете. Те бяха излъчени и по италианския новинарски канал „RAI News 24“ като свидетелство за големия интерес на обществеността към тези въпроси.

ПЪТ КЪМ ПРОМЯНА

Как професионалният обмен може да повлияе на
вашата работа

Питали ли сте се някога как човек на същата длъжност като вашата върши ежедневната си работа в друга европейска страна? Дали приоритетите му в неговата работа се различават от вашите? Посредством проекта „Активни граждани на волана“ на хора, работещи в професионални организации на гражданското общество — от сектор, чието предназначение е да задоволява социалните потребности, бе дадена възможността да проследят отблизо действията на своите колеги в други европейски държави в течение на една седмица.

В проекта участваха главни изпълнителни директори на големи благотворителни организации, които често се връщаха от обмена с нови перспективи за своя сектор и нови идеи, които могат да повишат максимално въздействието на тяхната благотворителност в собствената им страна. Да вземем например Джим Бейкър, главен изпълнителен директор на *Age Concern* в Брайтън, Обединеното кралство, който участва в обмен със свой колега в Италия. Г-н Бейкър изтъква, че благодарение на този обмен му е било напоменено защо преди всичко е започнал да работи в сектора на благотворителността. Разбрал е, че приоритетът му трябва да бъдат хората, на които благотворителната организация има за цел да помогне, а не набирането на средства и модернизирването.

Наименование на проекта:

Активни граждани на волана: лидери за Европа на XXI век

Организатор:

Мрежа Euclid (Обединено кралство)

Партньорски държави:

Германия, Естония, Словения, България, Обединеното кралство, Италия

Период на изпълнение:

1.8.2009 г.—31.7.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

32 441,33 EUR

“ Научих много за пет дни; обичаите, традициите и преди всичко хората в Естония, които изграждат гражданско общество, и отношенията с правителствената структура. Имах също възможността да започна изграждането на добри отношения с организации и чудесни хора.

Третият сектор в Обединеното кралство е така вграден в същността на „системата“, че често се оказваме мислещи по-скоро като централни или местни органи на властта, отколкото като такива, каквито сме. Италианската концепция се придържа много повече към модела на социалните грижи и семейството, който е основен и за нашите традиции, но като че ли сме го загубили от погледа си.

Отзиви от участниците

Проектът „Активни граждани на волана“ не само показва как неправителствените организации на гражданското общество работят в различни държави, но доведе и до последващи проекти, в които наученото бе приложено на практика. Примерите обхващат от повишаване на осведомеността по въпросите на развитието в Африка до подкрепа за равни възможности на словенския пазар на труда. Чрез публикацията „Лидерство и нещо повече“, излязла в 200 екземпляра и във версия за изтегляне онлайн, бе подчертана активната позиция на европейското гражданство с ударение върху развитието на лидерството в цяла Европа. Информация бе разпространена и посредством социални мрежи, мрежи на гражданското общество и бюлетини, достигнали общо до 5 000 души.

Освен обмена проектът доведе до изследователската публикация „Лидерство и нещо повече: как гражданското общество може да поведе към бъдещето“. Тази публикация изследва как се ръководят неправителствените организации в цяла Европа чрез съпоставяне на сходствата и различията по отношение на целите, практиките и мненията за това как организациите в този сектор могат да работят най-ефикасно.

СГОТВЯНЕ НА ПРЕДРАЗСЪДЪЦИТЕ

Творчески начини за пречупване на расистки и ксенофобски стереотипи

Виждането на света в черно и бяло и повтарянето на предразсъдъци, дори без да съзнаваме, че са предразсъдъци, може понякога да бъде съблазнителен начин за бягство от социална изолация. Точно тук творчески инициативи като „Пътуваща социална кухня“ могат да променят нещата. „Пътуваща социална кухня“ свързва защитниците на правата на човека от балтийските страни с организацията „UNITED for Intercultural Action“ („ОБЕДИНЕНИ за межкултурни действия“). Целта е да се даде възможност на постсъветските държави Литва, Латвия и Естония да активизират усилията си за намаляване на ксенофобията и расизма и да засилят връзките си със западноевропейските мрежи за правата на човека.

Наименование на проекта:

Пътуваща социална кухня

Организатор:

Национален институт за социална интеграция (Литва)

Партньорски държави:

Латвия, Естония и Нидерландия

Период на изпълнение:

1.10.2010 г.—30.9.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

25 000 EUR

Проектът следва триетапен подход. Първият етап се състоеше в международна среща „мозъчна атака“, организирана от литовския Национален институт за социална интеграция. Към участниците в проекта се присъединиха международни експерти с цел изготвяне на антирасистки план за действие, който да включва новаторски методи като „Културна кухня“ или „Човешка библиотека“. Вторият етап беше превръщане на идеите в действия. Организирани бяха „Човешки библиотеки“, където участниците и случайни минувачи можеха да се възползват от колекция разнообразни и колоритни „Хора книги“. С други думи, те можеха да разговарят с хора от различни уязвими социални групи, с които обикновено нямат контакт. „Читателите“ бяха насърчени „да изхвърлят стереотипите си“ в символично кошче за отпадъци.

„Културната кухня“ беше мястото, където хората „сготвят предразсъдъците“, като готвят и споделят различни храни, обсъждайки през цялото време правата на човека и обменяйки опит за преодоляване на ксенофобията. В „Неудобното кино“ се прожектираха антирасистки филми, последвани от групови обсъждания, а ромската култура се представяше на ученици чрез лекции и концерти, изпълнени от ромски деца. Третият етап на проекта се състоеше в оценка на резултатите и въздействието на направеното върху участниците и техните общности. Разбира се, пътешествието не свършва дотук. „Пътуващата социална кухня“ доказа обаче, че е ефикасно и новаторско превозно средство, поело пътя срещу расизма и ксенофобията.

“Програмата „Европа за гражданите“ ни даде възможност да изпълним дългосрочен проект, насочен срещу расизма и ксенофобията в нашите местни общности. Проектът даде необходимия стимул за по-нататъшна работа по тези въпроси и помогна да се установят най-добрите практики и инструменти, използвани от други организации. Родиха се нови инициативи, бе дадено началото на нови партньорства и мрежи — въздействието на финансирането беше голямо не само за организациите партньори и участниците, но също така и за обществото като цяло.

Проектът ни даде възможност не само да установим подобни предизвикателства в трите участващи държави, но и да обсъдим възможните начини за посрещането им. Имахме участници роми, както и участници от рускоезичните малцинства в Латвия и Естония, така че приложихме на практика принципа „Нищо за нас без нас“. Въпреки че проектът завърши, ние продължаваме да усещаме неговото въздействие — укрепване на връзките с местните и международните партньори и експерти и зараждане на нови инициативи и дори организации.

Придобих много опит чрез сътрудничеството с международни партньори и оттогава продължих да разширявам увеличавам знанията си в тази област. Използваните методи (като „Социална кухня“) насърчиха обмена и действията.

Проектът успя да създаде нови връзки между мрежите на участниците на местно, национално и международно равнище, запознавайки по-добре Западна Европа с проблемите на расизма и ксенофобията в Балтийския регион. Той даде полезен принос за създаването на европейско гражданско общество и засили взаимното разбирателство. Литовският Национален институт за социална интеграция се присъедини към мрежата „UNITED“ и понастоящем е домакин на международни прояви по въпросите на антирасизма.

Неправителствените организации се запознаха с различни начини на работа в областта на правата на човека и бяха създадени DVD и уебсайт, служещи като образователни (и стимулиращи) инструменти за различни организации и отделни активисти.

В проекта участваха повече от 50 души от социално уязвими групи. Семинарите успяха да повишат осведомеността по правата на човека и да променят отношението към различните дискриминирани социални групи.

През февруари 2012 г. в резултат на този проект в Литва бе учреден „Дом за интеграция на ромите“.

СВЕТЛИНА ЗА ПРАВАТА

Европейски ученици на автобусна обиколка за обсъждане на своите права

Да се определи какво означава „качествено обучение“ не е лесна задача. Нито пък участието в оживени обсъждания относно правата на учениците. Идеята зад проекта за автобусна обиколка „Светлина за правата“ е да се даде думата на тези, към които е насочено образованието, и да се поощри тяхната ангажираност. През септември 2010 г. група ученици от различни националности поеха с автобус по маршрут от десет хиляди километра, за да разговарят за правата на учениците и по по-широки социални въпроси. Организационното бюро на съюзите на европейските ученици (OBESSU) организира обиколката, която да ги мобилизира да изпълнят задачата и да ги разведе из 15 държави за 45 дни. Младите пътешественици насърчиха съучениците си да проявяват повече интерес към политически въпроси, които засягат непосредствено учениците и техните права, насърчавайки ги да бъдат по-активни участници в демократичните процеси.

Наименование на проекта:

Светлина за правата

Организатор:

OBESSU — Организационно бюро на съюзите на европейските ученици (Белгия)

Партньорски държави:

Литва, Естония, Финландия, Швеция, Дания, Обединеното кралство, Франция, Австрия, Словения, Италия и Румъния.

Период на изпълнение:

1.8.2010 г.—31.7.2011 г. (автобусна обиколка: 7 септември—23 октомври)

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

35 000 EUR

По време на пътуването си мултикултурната група посети многобройни училища и участва в голямо разнообразие от прояви и дейности. Те обсъдиха патриотизма и толерантността в Литва, застъпиха се за безплатни обеда за учениците в Естония и се бориха за повече инвестиции в образованието в Австрия. Групата участва в обсъждания на новата концепция за транспорт на младите хора в Словения и в демонстрации в Италия. Много други начинания бяха повлияни положително от ентузиазма и пламъка на тази група от всеотдайни млади хора. Като се свърза с местните ученици и общности във всяка страна и участва проактивно в тези прояви, групата от проекта „Светлина за правата“ помогна за създаването на транснационален поток от информация и идеи във връзка с образованието и правата на учениците. Проектът допринесе за по-тесни връзки между ученическите организации в Европа и за мобилизиране на младите хора да отстояват правата си. Този опит представлява ценен принос за създаването на граждански форуми за обсъждане на образованието на европейско равнище.

“ Това беше първият проект, осъществен от OBESSU благодарение на мярката за проекти, иницирани от организации на гражданското общество по програмата „Европа за гражданите“. За нас бе изключително полезно да работим по много амбициозния и необичаен проект.

Организираността засилва гласа на учениците, чието мнение често не се отчита при процесите на вземане на решения. Освен това тя им предлага възможност да обменят опит, да намерят допирни точки и да си помагат взаимно.

Автобусната обиколка „Светлина за правата“ показва, че дори когато имаме различен подход, нашата борба за добро образование за всички е една и съща в цяла Европа. Чудесно беше да покажем на хората, че организацията продължава да работи и да обменя опит с учениците в цяла Европа. Освен това документалният филм даде на учениците активисти по-добра представа за положението в други страни и европейска перспектива по образованието.

Участието ми в този изключителен проект за мен бе източник на творчески дух и сили да се боря за нашите права.

На 7 декември 2011 г. OBESSU получи третата награда за гражданското общество на пленарно заседание на Европейския икономически и социален комитет, което беше признание за ценността и резултатите на тази инициатива.

Направеният накрая документален филм показва дейността и идеите на учениците в Европа и предлага единствен по рода си поглед към движението на ученическите организации. Документалният филм е полезен инструмент в помощ на организациите, показвайки какво може да се постигне на заинтересованите страни в образованието.

Проектът „Светлина за правата“ мотивира организациите да започнат или да продължат да работят по правата на учениците. Той даде тласък на съществуващи вече кампании, като подкрепи техните искания с по-силен европейски глас и осигури видимост за дейностите им. Проектът освен това създаде трайна мрежа между участващите организации, което насърчи бъдещото сътрудничество по теми от общ интерес.

ВКЛЮЧВАНЕ НА ЖЕНИТЕ

Онлайн проект за насърчаване на участието на жените в европейските въпроси

Днес Европа е водещият континент по броя на жените, участващи в управлението на своите държави. Това е резултатът от почти двеста години непрекъснати усилия, насочени към промяна на социалните нагласи, насърчаване на приемането на антидискриминационни закони и поощряване на равните възможности. Но движението към равенство между половете не спира дотук. Проекти като инициативата „Жените, Европа и гражданите“ си поставят за цел да повишат осведомеността и да информират хората за постигнатия напредък.

Проектът постави ударението върху новата „Инициатива на европейските граждани“ и върху това как тя може да бъде използвана във връзка с правата на жените. „Инициативата на европейските граждани“ е начин за гражданско участие в изготвянето на политиките на Европейския съюз. За първи път досега, считано от 1 април 2012 г., европейските граждани могат да поискат от Комисията да представи законодателни предложения на Съвета и Парламента, при условие че инициативата е подкрепена с най-малко един милион подписа, идващи от поне една четвърт от държавите — членки на Съюза.

Чрез разпространяване на информация относно новото законодателство проектът има намерение да насърчи хората, и по-специално жените, да използват този инструмент, за да участват активно в дебата по основни въпроси, засягащи ежедневието им живот. Обсъдените теми включваха съчетаване на линия с професионалния живот, достъп до отговорни постове, неравенство в заплащането, образование, социална интеграция, упорити стереотипи и други въпроси, засягащи жените в Европа и в целия свят.

Проектът доказва, че когато имат достъп до информация и подходящи правни инструменти, гражданите на ЕС са изпълнени с желание да участват в действия, които намаляват допълнително неравенството и дискриминацията между половете. Той предложи арена на жените да изразяват своите идеи, да обсъждат промени и да дават принос си в борбата срещу социалната несправедливост.

Наименование на проекта:

L'initiative citoyenne: un nouvel instrument pour l'inclusion politique, économique et sociale des femmes
(Инициатива на гражданите: нов инструмент за политическото, икономическото и социалното приобщаване на жените). Инициатива „Жените, Европа и гражданите“

Организатор:

Fondation Robert Schuman (Франция)

Партньорски държави:

Полша, Гърция, Белгия

Период на изпълнение:

15.9.2010 г.—14.11.2011 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

91 055,80 EUR

Въздействие

В рамките на проекта бе проведена онлайн анкета относно инициативата „Жените, Европа и гражданите“. На въпросника, изготвен на осем различни езика, отговориха почти 3 500 души като доказателство за устойчивия интерес към темата. Резултатите от проекта, както и заключенията на международните прояви, организирани в Белгия, Полша и Гърция, бяха публикувани на уебсайта на проекта. Уебсайтът се превърна в място за среща на европейците, които искат да отправят предложение чрез „Инициативата на европейските граждани“, по-специално по въпроси, отнасящи се до представителството на жените в обществото.

“ С подкрепата на Комисията създадохме, осемнайсет месеца, преди да влезе в сила инициативата на гражданите, двуезичен уебсайт, на който представяме проекта. В него се обясняват механизмите на инициативата на гражданите и се предлага платформа за дискусия, чрез която да бъдат изготвени проекти на инициативи за насърчаване на правата на жените в Европа.

Нашата работа показва, че жените са мотивирани да успеят и да направят така, че техният глас да се чуе в обществото.

Пожелах да участвам в конференцията, за да науча повече за ролята на жените

в Европа, а и в целия свят. Тази конференция ми показа, че макар да са предприети важни стъпки за утвърждаване на правата на жените в обществото, има още какво да се направи.

Отзиви от участниците

ПАМЕТ ЗА МИНАЛОТО

ОБЯСНЕНИЕ НА БЪДЕЩЕТО ЧРЕЗ ВРЪЩАНЕ КЪМ МИНАЛОТО

Двама студенти по програма „Еразъм“ по стъпките на
депортирана млада жена

„Конвой“ е филмов проект, вдъхновен от живота и дневника на Ети Хилесум — млада еврейка от Амстердам, депортирана в Аушвиц, където загива през 1943 г. на 29 години. „Конвой“ обаче е много повече от възпоменание. Стъпил здраво в настоящето, филмът разказва историята на Александра (полякиня) и Флориан (французин) — двама студенти по програма „Еразъм“, които, вдъхновени от прочитането на дневника на Ети Хилесум, решават да тръгнат по нейните стъпки през Европа. По време на този „филм пътешествие“, който започва в Холандия и завършва в Полша, прекосявайки Германия и Белгия, двамата „граждани репортери“ се срещат с петнайсет души на различни възрасти и с различен произход, които им разказват неща, поставящи на изпитание техните предразсъдъци.

Наименование на проекта:

Le Convoi (Конвой)

Организатор:

MEDIEL (Белгия)

Партньорски държави:

Полша, Франция, Германия, Ирландия, Белгия

Период на изпълнение:

1.10.2008 г.—30.9.2009 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

55 000 EUR

Този обмен укрепва връзките между минало и настояще. Откриването на увлекателните разкази на оцелелите от концентрационните лагери за миналото дават теми и въпроси за обсъждане, тясно свързани с днешното общество, като произхода на страха, който може да ни накара да считаме „другите“ за лоши, нечисти и достойни за отхвърляне. Всяка спирка от това пътуване е възможност и да опознаем по-добре Ети Хилесум. Нейните мисли, пламенни и свободни, придават на разказа убедителност: „да се вслушваме в същественото и дълбокото у другия“, без да се поддаваме на омраза и въпреки преживените ужаси. Историята на „Конвой“ завършва в Аушвиц, но опитът, придобитите знания и споделените чувства проправят пътя за друго пътуване, този към самите нас.

затрогнат от факта, че има и много млади хора, изпълнени с надежда и мотивирани да създадат едно по-добро бъдеще.

“Когато открих европейския проект „Активна европейска памет за миналото“, веднага поисках да направя филм за тази жертва на нацизма. Това е една истинска европейска продукция, представена на седем езика, в която участват студенти, актьори, художници и партньори от десет държави на Европейския съюз. Разпространението му предизвика дебати и стана повод за организирането на редица конференции. Осъзнахме колко силно влияние имат миналите събития върху настоящето ни и как подтикват към размисъл по въпроси, свързани с ценностите на нашето европейско общество.

Посланието на този филм — чрез написаното от Ети — е балсам за душата и ме прави по-силен и по-смирнен. Моят начин на мислене, на възприемане на света, на говорене за другите, бе дълбоко променен, след като заснех този филм.

Научих, че историята на Европа е истинска мозайка от историите на всяка отделна личност. Участвайки в този международен проект, бях силно

Отзиви от участниците

Филмът „Конвой“ бе излъчен по телевизията във Франция, Германия, Белгия и Чешката република. Допълнителна гласност е осигурена чрез уебсайтовете на партньорите по проекта и асоциираните оператори на интернет. Публични и частни прожекции продължиха да дават възможност на филма да намира зрители, по-специално сред младите европейци.

ГРАДИНИ НА ПАМЕТТА ЗА МИНАЛОТО

Място на размисъл за смелостта
пред лицето на злощастieto

Градините са места на мир и покой, където често отиваме, за да размишляваме върху проблеми и решения. Градините на праведниците обаче имат по-дълбок смисъл за посещаващите ги. В тези градини има посвещения на изключително героични хора, които са имали смелостта да се опълчат на подтисничеството и нарушаването на правата. Това са били мъже и жени, рискували своя живот, за да направят по-добър живота на другите. Когато встъпваме в Градините на праведниците, нашите проблеми може да ни се сторят дребни пред мащабите на страданията и несправедливостите, които е трябвало да понесат тези хора години преди нас, за да ни помогнат да направим по-добро и по-безопасно място онази Европа, в която живеем днес. Но това са и различни градини, прехвърлящи границите на реалното и виртуалното. Има материални градини в Милано, Сараево и Ереван. Градините на Солун, София и Варшава са разположени във виртуалния свят, където желаещите да си спомнят, могат да сторят това удобно от своите домове, като оставят съобщения и мисли на уебсайта.

Проектът „Европейска интернет гора на праведниците (W.E.Fo.R)“ отдава дължимото на смелостта на мъжете и жените, които са се опълчили срещу нацизма и сталинизма в различни форми в началото на XX век, защитавайки правата на човека, толерантността, свободата и демокрацията в Европа. Такава е например Ирена Сендлер, която помага тайно за извеждането на около 2 500 еврейски деца от Варшавското гето, запазвайки личните им данни в делва, заровена в градината ѝ. Въпреки измъчванията от Гестапо тя оцелява във войната и живее до 2008 г. В нейна чест е посадено дърво във виртуалната варшавска градина на W.E.Fo.R, където посетителите на уебсайта могат да оставят съобщение или коментар във връзка с дейността ѝ.

Наименование на проекта:

**Праведниците срещу формите на
тоталитаризъм**

Организатор:

Comitato per la foresta dei Giusti (Италия)

Партньорски държави:

Полша, Франция, България и Италия. Освен това представители на Армения и Босна и Херцеговина също взеха участие в някои дейности.

Период на изпълнение:

1.10.2009 г.—30.9.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

55 000 EUR

Европейското финансиране на проекта W.E.Fo.R ни даде възможност да постигнем основната цел на този проект: създаването на Градините на праведниците за всички прояви на геноцид и престъпления срещу човечеството навсякъде по света.

Предоставихме на ползвателите на W.E.Fo.R възможността да осъзнаят активно общата ни принадлежност към една история, дълбоко свързана с европейската идентичност, основана на ценностите на защитата на правата на човека, свободата и демокрацията.

Използвахме интернет, за да създадем мощен инструмент, даващ възможност на младите поколения, интересувани се повече от своята история, да се свържат с по-възрастните, които разбират, че е важно да предадат опита си. Това е принос за колективното изграждане на памет, сочеща пътя, който трябва да се измине, за да се избегнат грешките на миналото.

Този инструмент ми даде възможност да проуча света на праведниците и да ги покажа на учениците си като положителни ролеви модели. Радвам се, че участвах в проект с такъв широк европейски обхват.

Отзиви от участниците

Наследството на проекта е съчетание от виртуални и реални градини, така че независимо къде по света се намират засегнатите, за тях има място, където да споделят своите мисли или просто да си спомнят за изпитанията, понесени от толкова много хора по време на тоталитаризма и репресиите. Тези инициативи са гаранция, че няма да забравим праведниците, които са дали немалък принос, за да стане Европа по-добро място за живеене. Оригиналноста на този проект и атрактивният уебсайт осигуриха широкото му въздействие в цяла Европа.

МИНЗУХАРЪТ — ЦВЕТЕ НА СВЕТЛИНАТА И НАДЕЖДАТА

Възпоменанията за миналото като урок за младите хора

В цяла Европа и навсякъде по света с пристигането на пролетта, вещаеща нов живот, нови начинания и нови възможности, цъфти минзухарът. Експлозията в жълто изведнъж озарява градината, изнемооща за цвят през зимата. По това време ние не само отправяме поглед напред в очакване на по-светли дни, но си спомняме и безрадостната и сякаш нямаща край помръкналост на предходния сезон. Каква по-добра метафора може да се използва за възпоменание на един от най-мрачните моменти в историята на Европа? Един и половина милиона еврейски деца, носещи жълта звезда като расов белег, са умрели по време на холокоста. Цветът на тази звезда е отразен в минзухара, който в Ирландия цъфти в края на януари, съвпадайки с Международния възпоменателен ден на холокоста.

Наименование на проекта:

Проект „Минзухар“

Организатор:

HETI — Holocaust Education Trust (Образователен тръст за холокоста, Ирландия)

Партньорски държави:

Полша, Обединеното кралство, Малта, Хърватия

Период на изпълнение:

1.10.2009 г.—30.5.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

24 021 EUR

Проектът „Минзухар“ съхранява паметта за жертвите на холокоста, като приканва учениците на възраст от 11 до 18 години да засаждат луковици есента. Когато цветята цъфнат, същите ученици обясняват какво символизират те за дошлите да им се порадват, които по този начин научават по въздействащ начин за ужасните събития, станали пред 70 години. Това е не само спомен за жертвите, но и начин за повишаване на осведомеността за предразсъдъците и фанатизма, както и за последиците, до които те могат да доведат. Научаването на такива уроци в ранна възраст може да подпомогне развитието и да разшири погледа на тези ученици, докато израстват като млади хора. Те също са в началото на пролетта на своя живот и израствайки, може да си спомнят за цъфналия минзухар и как той им е помогнал да научат, че не всички са имали възможността да пораснат.

“ В рамките на програмата „Европа за гражданите“ беше важно да се намерят организации партньори. Това бе изключително ценно за НЕТИ и ние спечелихме извънредно много от изковаването на нови връзки и изграждането на нови отношения с гражданите на ЕС и организациите партньори. Като малка организация, ние оценяваме високо подкрепата, получена от нас по програмата „Европа за гражданите“ за разработването на този проект по начин, който иначе не би бил възможен.

За Хърватия този проект бе от голяма полза, тъй като много ученици от проекта „Минзухар“ посетиха нашия музей и взеха участие в учебните семинари.

Проектът „Минзухар“ е много важен за местните общности, по-специално в малките градове на Полша, където училището заема централно място във всекидневния живот.

Отзиви от участниците

Началото на този проект е поставено в Ирландия през 2005 г. по идея на Ирландския образователен тръст за холокоста (НЕТІ), за да се разпространи след това из Европа. През януари 2012 г. президентът на Ирландия Майкъл Д. Хигинс представи програмното обръщение на националния Ден за възпоменание на холокоста в Дъблин. Сред присъстващите имаше ученици, участвали в проекта „Минзухар“, както и група от четирима оцелели от холокоста. Неговото послание подчерта колко е важно да продължат уроците на младите хора за миналото и той цитира философа и писателя Джордж Сантаяна: „Който не се учи от историята, е обречен да я повтаря.“ Въздействието на този проект върху участвалите в него е гаранция за предаване на спомена за жертвите на холокоста от поколение на поколение. Проектът „Минзухар“ е, накратко казано, конкретен начин за извличане на поуки от историята.

НАЗАД КЪМ БЪДЕЩЕТО

Млади европейци от бивши комунистически страни се запознават с живота зад Желязната завеса.

Родени и отраснали в Европа, където свободите на мнение, движение и изразяване на мнение са естествени като самото дишане, за днешната младеж понякога е трудно да си представи какво значи да живееш в тоталитарен режим. През май и юни 2010 г. ученици от Прага, Братислава, Будапеща, Краков и Берлин бяха „телепортирани“ от демокрацията в тоталитаризма. Проектът „Футурама“ предложи на младите участници да вкусят от живота, който хората в техните страни са имали преди трийсет години.

Учениците бяха запознати с атмосферата на онова време чрез прожекции на филми и изложба. Филмите бяха част от серията „Чудните години без завесата“ и включваха 32 портрета на хората, които при раждането на демокрацията са били на прага на зрелостта. Така младите хора откриха какво е било да си студент във време на репресии. Документалните филми бяха последвани от завладяващ дебат относно спорните моменти на предишните режими. Централно място в проекта се падаше на интерактивната игра „Тоталитарните времена накратко“, в която самите ученици се връщаха назад във времето и се изправяха пред решения, пред които може би са били изправени техните родители. Те можеха да си изберат една от следните пет роли: ученици, потенциални емигранти, хора на изкуството, учени и агенти на тайните служби. В своите нови самоличности те преминаваха през седем кръга, симулиращи ситуации, обичайни при тоталитарните режими, като разпавии с тайната милиция, участие в организирани форми на отход, случаи на ограничаване на свободата на изразяване на мнение и движение, понасяне на дефицит на стоки или подлагане на постоянен натиск за приспособяване към ценностната система на официалната политическа доктрина. Учениците почувстваха на практика какво е означавало да бъдеш дисидент, съучастник на таен агент или емигрант.

Проектът подтикна към действия, дебати и размисъл относно европейската гражданска позиция и европейската демокрация, осъществи обмен на ценности, история и култура и разкри пред младите хора особена перспектива към исторически период, упражнил дълбоко въздействие върху онова, което Европа е днес.

Наименование на проекта:

Футурама

Организатор:

OPONA o.p.s. (Чешка република)

Партньорски държави:

участници от Германия, Унгария, Полша и Словакия

Период на изпълнение:

1.10.2009 г.—30.9.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

44 500 EUR

Въздействие

— играта COM-COM, беше чудесна. Нямахме верни и грешни отговори, което също беше много хубаво, защото никой не трябваше да се срамува.

“Имахме възможността да видим колко необходимо е историческото знание на младите хора да се предава по интересен и оригинален начин.

Младите участници установиха, че животът на техните родители, дядовци и баби съвсем не е бил лесен и че правените избори и начинът, по който хората са живели в онези времена, не се поддават лесно на оценка.

Проектът „Футурама“ беше много стимулиращ за нас. Удоволствие беше да гледаме как хора на различна възраст, а понякога и с различна националност, участват заедно в съвременна историческа игра, която е много различна от начина, по който историята се преподава в училищата днес.

Най-важната част от „Футурама“

Отзиви от участниците

Практическата насоченост и международният характер на „Футурама“ допринасят този проект да стане наистина специален. Той даде възможност за сравнение между близкото минало и настоящето на подрастващите в пет бивши комунистически страни, сега членки на Европейския съюз. В проекта участваха повече от 800 ученици на възраст от 15 до 17 години при използване на новаторски мултидисциплинарен подход — филми, изложби, интерактивни семинари. Методът и инструментите, разработени за програмата, са достъпни онлайн като импулс за бъдещи образователни дейности в училището.

„— КОЙ СИ ТИ? — АЗ СЪМ СОБСТВЕНАТА СИ ИСТОРИЯ...“

Оцелели от холокоста споделят преживяванията
си с по-младите поколения.

Под тихите звуци на пиано литовци, оцелели от холокоста, разказваха вълнуващи истории за съдбата и разкази за доброта и човечност. Проектът „СПОДЕЛЯНЕ: чувството за нашата история събужда отговорност у европейците“ направи тези истории да оживеят чрез „Ретроспективен театър“ — единствена по рода си форма на сътрудничество между изпълнители и публика. Зрителите разказват истории за своя живот, избират актьори за различните роли и гледат как техните истории се възпроизвеждат незабавно и добиват художествена форма и съгласуваност.

Наименование на проекта:

Чувството за нашата история събужда отговорност у европейците

Организатор:

SAVES Pazinimo ir realizavimo studija (Литва)

Период на изпълнение:

15.10.2009 г.—14.10.2010 г.

Финансиране по програма „Европа за гражданите“:

16 194,54 EUR

Поредица от културни събития, разпръснати през период от шест месеца, сгря зимата на 2009 г. и пролетта на 2010 г. Столицата Вилнюс и историческият град Телшай, където е било установено еврейското гето през Втората световна война, станаха място на театрални представления, емоционални автобиографични разкази, групови семинари и филмови прожекции. На тях се събраха жертви на нацистките преследвания и млади студенти от Литва, Полша, Чешката република, Италия, Латвия, Белгия, Франция, Румъния, Испания и Турция. Това бе изпълнено със смисъл и поучително преживяване за всички участници, насърчаващо диалога между поколенията и утвърждаващо толерантността и межкултурната комуникация. За по-възрастните бе много важно да почувстват, че са важни членове на обществото, които могат да участват активно за утвърждаване на общите човешки ценности у младото поколение. Младите хора бяха впечатлени от силата на характера и положителната нагласа на оцелелите от ужасите на нацизма. Богатият и стимулиращ обмен създаде чувство на принадлежност към една общност на осведомени и отговорни европейци.

“Програмата „Европа за гражданите“ привлече нашето внимание чрез намерението си да помогне на хората да запазят спомените живи и да споделят преживявания и истории. „Ретроспективният театър“ увеличава възможностите за споделяне между млади и стари, жени и мъже, обикновени хора и представители на държавата... Европейското финансиране даде възможност за разгръщане на замисления проект, постигнал като резултат възпоменание на историята, свързана с преследването на евреите в Литва. Споделянето на преживяванията на оцелелите от гетото с европейски студенти и младежи чрез специфичното драматично изкуство допълни нашата идея и мотото ни: „Забравянето на историята ни кара да я повтаряме.“

Пристигайки на проявата в рамките на проекта, бях готов да говоря пред студенти, които ще ме слушат с отегчение. Бях обаче приятно изненадан да намеря топлата атмосфера на „Ретроспективния театър“ и публика, готова да слуша.

Интересувах се от историята на Европа, но досега не бях срещал оцелели от холокоста. Благодарен съм за автентичността и за истинските чувства, които преживях при изпълнението в рамките на този проект.”

Голямата ангажираност на местната общност превърна проекта в незабавимо преживяване. „Ретроспективният театър“ предостави единствена по рода си възможност за настройване към преживяванията на другите и за чувство на съпричастност към техните истории. Проектът събра споделените разкази и преживявания в мултимедийна галерия с достъп онлайн. Текстове, снимки и видеоматериали напомнят какво може да бъде постигнато чрез творчески дух и комуникация като вдъхновение за други, които искат да извлекат поуки от миналото.

Въздействието на гражданите

25 отличителни черти на програмата „Европа за гражданите“

2012 г., 69 стр., 17,6 см x 25 см

ISBN 978-92-9201-298-4

doi:10.2797/94956

ПРОГРАМА „ЕВРОПА ЗА ГРАЖДАНИТЕ“:
http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm
[http:// eacea.ec.europa.eu/citizenship](http://eacea.ec.europa.eu/citizenship)

■ Служба за публикации

ISBN 978-92-9201-298-4

9 789292 012984